TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2006. gada 14. martā *

Lieta C-177/04

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 228. pantam, ko 2004. gada 14. aprīlī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv G. Valero Hordana [*G. Valero Jordana*] un B. Stromskis [*B. Stromsky*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Francijas Republiku, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un R. Lūsli [*R. Loosli*], pārstāvji,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātas priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*] un K. Šīmans [*K. Schiemann*] (referents), tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*], J. Klučka [*J. Klučka*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un E. Levits,

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 11. oktobrī,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 24. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savā prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu:

— atzīt, ka, neveicot pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu 2002. gada 25. aprīļa spriedumu lietā C-52/00 Komisija/Francija (*Recueil*, I-3827. lpp.) par nepareizu

Padomes 1985. gada 25. jūlija Direktīvas 85/374/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem (OV L 210, 29. lpp.) transpozīciju, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 228. panta 1. punkts;

— piespriest Francijas Republikai samaksāt Komisijai kavējuma naudu, ieskaitot to kontā "Eiropas Kopienu pašu resursi", EUR 137 150 apmērā par katru minētā sprieduma lietā Komisija/Francija izpildes nokavējuma dienu no šī sprieduma pasludināšanas brīža līdz minētā sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei;

— piespriest Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Direktīvas 85/374, kas pieņemta uz EEK līguma 100. panta (jaunajā redakcijā — EK līguma 100. pants, pēc grozījumiem — EKL 94. pants) pamata, mērķis ir tuvināt dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz ražotāja atbildību par kaitējumu, ko izraisījis tā preču trūkums.

3 Saskaņā ar šīs direktīvas 1. pantu "ražotājs ir atbildīgs par kaitējumu, kuru izraisījis viņa produkta trūkums".

4 Šīs pašas direktīvas 3. panta 3. punktā ir noteikts:

"Kad nav iespējams identificēt produkta ražotāju, katru produkta piegādātāju uzskata par tā ražotāju, ja vien tas savlaicīgi neinformē aizskarto personu par ražotāja identitāti vai par to, kas viņam produktu piegādājis. Tādi paši noteikumi attiecas uz gadījumu, kad produktu importē un uz šā produkta nav norādīta tā importētāja identitāte, kurš minēts 2. punktā, pat ja ir norādīts ražotāja nosaukums."

5 Minētās direktīvas 7. pantā ir noteikts, ka ražotājs nav atbildīgs, ja viņš pierāda:

"[..]

d) ka trūkums produktam ir pieļaujams tādēļ, lai produkts atbilstu obligātiem noteikumiem, kurus izdevušas valsts iestādes;

e) ka zināšanas zinātnē un tehnikā laikā, kad viņš produktu laida apritē, nebija tādas, lai būtu iespējams konstatēt trūkumu;

[..]".

6 Direktīvas 85/374 9. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka Direktīvas 1. pantā lietotais jēdziens "kaitējums" nozīmē –

"[..]

b) jebkuras tādas īpašuma daļas bojājumu vai iznīcināšanu, kura nav pats produkts ar trūkumiem un kuras zemākā robežvērtība ir EUR [500], ar noteikumu, ka minētā īpašuma daļa:

i) ir tāda, kas parasti paredzēta privātai lietošanai vai patēriņam,

un

ii) to aizskartā persona galvenokārt izmantojusi savām privātām vajadzībām vai patēriņam."

Spriedums lietā Komisija/Francija

7 Iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Francija rezolutīvajā daļā Tiesa atzina, ka:

— Francijas Civillikuma (turpmāk tekstā — "Civillikums") 1386-2. pantā iekļaujot zaudējumus, kas mazāki par EUR 500;

— minētā likuma 1386-7. panta pirmajā daļā paredzot, ka preces ar trūkumiem izplatītāja atbildība jebkurā gadījumā ir tāda pati kā ražotājam, un

— minētā likuma 1386-12. panta otrajā daļā paredzot, ka ražotājam, lai tas varētu pamatoties uz Direktīvas 85/374 7. panta d) un e) apakšpunktā paredzētajiem iemesliem atbrīvošanai no atbildības, ir jāpierāda, ka tas ir veicis atbilstošus pasākumus, lai novērstu preces ar trūkumiem radītās sekas,

Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai attiecīgi uzliek minētās direktīvas 9. panta pirmās daļas b) apakšpunkts, 3. panta 3. punkts un 7. pants.

Pirmstiesas procedūra

8 Uzskatot, ka Francijas Republika nav veikusi pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija, Komisija 2003. gada 20. februārī saskaņā ar EKL 228. pantu šai dalībvalstij nosūtīja brīdinājuma vēstuli, lūdzot to iesniegt paskaidrojumus divu mēnešu laikā no šīs vēstules saņemšanas brīža.

9 Ar 2003. gada 27. jūnija vēstuli Francijas iestādes Komisijai paziņoja par grozījumiem, kurus ieplānots veikt Civillikumā, lai izpildītu pienākumus, un kas jānodod apstiprināšanai parlamentā.

10 Komisija ar 2003. gada 11. jūlija vēstuli Francijas Republikai nosūtīja argumentētu atzinumu, aicinot šo dalībvalsti veikt pasākumus, kas nepieciešami iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei, divu mēnešu laikā no minētā atzinuma paziņošanas brīža.

11 Atbildot uz šo atzinumu, 2003. gada 9. septembra vēstulē Francijas iestādes norādīja, ka parlaments noslogotības dēļ nav paspējis izskatīt iepriekš Komisijai paziņoto tiesību aktu grozījumu projektu, kas apstiprināts ministriju līmenī pēc konsultēšanās ar ekonomiskajiem partneriem. Tās piebilda, ka Komisija, cik ātri vien iespējams, tiks informēta par šo grozījumu pieņemšanas datumu.

12 Uzskatot, ka Francijas Republika nebija izpildījusi iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija, Komisija nolēma celt šo prasību.

Notikumi šī procesa laikā

13 Savu atbildi uz repliku Francijas valdība pamato ar to, ka parlaments ir pieņēmis 2004. gada 9. septembra likumu Nr. 2004-1343 par tiesību vienkāršošanu (2004. gada 10. decembra *JORF*, 20857. lpp.; turpmāk tekstā — "2004. gada likums"), kura 29. pantā ir noteikts:

"I — Izdarīt šādus labojumus Civillikumā.

1. Formulēt 1386-2. pantu šādi:

"1386-2. pants — Šīs nodaļas normas ir piemērojamas zaudējumu atlīdzināšanai par personiskiem aizskārumiem.

Tās ir piemērojamas arī zaudējumu atlīdzināšanai, kas pārsniedz likumā noteikto apmēru un kas nodarīti citam īpašumam, nevis pašai precei ar trūkumiem."

2. Formulēt 1386-7. panta pirmo daļu šādi:

"Pārdevējs, izīrētājs, izņemot līzinga devēju vai tam līdzīgu izīrētāju, un citi profesionāli piegādātāji par nedrošu preci tāpat kā ražotājs atbild tikai tad, ja pēdējais nav identificējams."

3. Izslēgt 1386-12. panta otro daļu.

[..]"

14 2005. gada 23. februārī Francijas valdība Komisijai un Tiesai iesniedza arī 2005. gada 11. februāra dekrēta Nr. 2005-113, kas pieņemts Civillikuma 1386-2. panta īstenošanai (2005. gada 12. februāra *JORF*, 2408. lpp.; turpmāk tekstā — "2005. gada dekrēts"), kopiju, kura 1. pantā ir paredzēts:

"Civillikuma 1386-2. pantā minētā summa tiek noteikta EUR 500 apmērā".

15 2005. gada 15. aprīļa Tiesai adresētā vēstulē, par kuru paziņots Francijas valdībai, Komisija norādīja, ka tā uzskata, ka grozījumi, kas veikti ar 2004. gada likumu un 2005. gada dekrētu, nodrošina Francijas tiesību aktu atbilstību Direktīvas 85/374 7. pantam un 9. panta pirmās daļas b) apakšpunktam. Tādējādi Komisija paziņoja savu nodomu atsaukt savu prasību daļā, ciktāl tā lūdza atzīt, ka Francijas Republika nav izpildījusi savu pienākumu izpildīt iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija attiecībā uz šīm divām minētās direktīvas normām.

16 Savukārt, uzskatot, ka 2004. gada likums nenodrošina pilnīgu minētā sprieduma izpildi attiecībā uz Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkta transpozīciju, Komisija šajā pašā vēstulē precizēja, ka tā uztur spēkā prasību attiecībā uz šo punktu, šajā ziņā samazinot sava lūguma apmēru.

17 Komisija šajā vēstulē arī norādīja, ka sakarā ar iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Francija daļēju izpildi tā bija nodomājusi samazināt sākotnēji Tiesai minēto kavējuma naudas apmēru.

18 Saskaņā ar šo vēstuli, kurā minēto Komisija atkārtoja tiesas sēdē, tās prasījumi Tiesai ir šādi:

— atzīt, ka, neveicot noteiktus pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Francija par nepareizu Direktīvas 85/374/EEK transpozīciju, un, it īpaši, turpinot uzskatīt, ka preces ar trūkumiem izplatītājs atbild tāpat kā ražotājs, kad pēdējais nav identificējams, arī tad, ja izplatītājs cietušajai personai saprātīgā termiņā ir atklājis tās personas identitāti, kas tam

preci ir piegādājusi, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 228. panta 1. punkts;

— piespriest Francijas Republikai samaksāt Komisijai kavējuma naudu EUR 13 715 apmērā par katru minētā sprieduma izpildes nokavējuma dienu, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas brīža.

19 Iepazinusies ar lēmumu par daļēju atteikšanos no prasības, kas izrietēja no Komisijas jaunajiem prasījumiem un tās ierosinājuma samazināt kavējuma naudu, Francijas Republika 2005. gada 27. maija vēstulē Tiesai norādīja, ka tā uzskata, ka Komisijas daļēji spēkā uzturētais iebildums faktiski veido jaunu iebildumu. Minētā dalībvalsts tādējādi atkārtoja savu lūgumu tikt uzklausītai Tiesā tiesas sēdē.

Par apgalvoto pienākumu neizpildi

Ievada apsvērumi

20 Vispirms jāatgādina, ka datums, kas jāņem vērā, novērtējot pienākumu neizpildi, pamatojoties uz EKL 228. pantu, ir saskaņā ar minēto normu izstrādātajā argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigas (skat. 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-304/02 Komisija/Francija, Krājums, I-6263. lpp., 30. punkts).

21 Tā kā Komisija ir lūgusi piespriest Francijas Republikai maksāt kavējuma naudu, ir jāpārliecinās arī, vai apgalvotā pienākumu neizpilde ir turpinājusies līdz brīdim, kad Tiesa izskatīja faktus (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā Komisija/Francija, 31. punkts).

22 Šajā lietā ir skaidrs, ka datumā, kurā beidzās 2003. gada 11. jūlija argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, Francijas Republika vēl nebija veikusi nevienu pasākumu, lai izpildītu iepriekš minēto 2002. gada 25. aprīļa spriedumu lietā Komisija/Francija.

23 Komisija šajā gadījumā ir atteikusies no prasības par minētā sprieduma neizpildi attiecībā uz to, ka nav veikti piemēroti pasākumi Francijas tiesiskā regulējuma saskaņošanai ar Direktīvas 85/374 7. pantu un 9. panta pirmās daļas b) apakšpunktu.

24 Par iebildumu, ka nav veikti pasākumi, kas nepieciešami, lai izpildītu tā paša sprieduma prasības attiecībā uz Direktīvas 3. panta 3. punktu, no šī sprieduma 18. panta izriet, ka Komisija pārmet Francijas Republikai, ka tā nav veikusi noteiktus piemērotus pasākumus, lai izpildītu iepriekš minēto 2002. gada 25. aprīļa spriedumu lietā Komisija/Francija, turpinot uzskatīt, ka preces ar trūkumiem izplatītājs atbild tāpat kā ražotājs, kad pēdējais nav identificējams, arī tad, ja izplatītājs cietušajai personai saprātīgā termiņā ir atklājis tās personas identitāti, kas tam preci ir piegādājusi.

Par pieņemamību

Francijas Republikas argumenti

25 Francijas valdība 2005. gada 27. maija vēstulē un tiesas sēdē apgalvoja, ka šāda Komisijas prasības pieteikumā norādīto prasījumu pārformulēšana procesa laikā ir jāuzskata par jaunu prasījumu, kas prasību padara par nepieņemamu.

26 No iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija 36. punkta un no Komisijas prasības pieteikuma un replikas procesā, kurā pieņemts šis spriedums, īpaši izrietot, ka šī iestāde Francijas Republikai pārmetusi tikai to, ka tā savos tiesību aktos nav paredzējusi, ka piegādātāja atbildība iestājas pakārtoti ražotāja atbildībai un ja pēdējais nav zināms.

27 Tomēr minētajā lietā Komisija neesot Francijas Republikai pārmetusi, ka tā, neizslēdzot piegādātāja atbildību gadījumos, kad tas cietušajai personai ir norādījis sava piegādātāja vārdu, nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkts.

28 No tā izriet, ka Tiesa iepriekš minētajā 2002. gada 25. aprīļa spriedumā Komisija/Francija nevarēja atzīt šādu pienākumu neizpildi, ko apliecina arī šī sprieduma rezolutīvā daļa, kurā ir atzīts tikai tas, ka Francijas Republika nav izpildījusi savus pienākumus, jo tā bija tiesību aktos paredzējusi, ka preces ar trūkumiem izplatītājs "jebkurā gadījumā" atbild tāpat kā ražotājs.

29 Šajos apstākļos Komisija nevarēja šajā procesā apgalvot, ka minētais spriedums nav izpildīts atbilstoši jaunajiem nosacījumiem, kas minēti šī sprieduma 18. punktā. Atbilstoši Francijas valdības teiktajam 2004. gada likuma pieņemšana, gluži pretēji, tieši nodrošināja pilnīgu iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildi attiecībā uz Direktīvas 85/374 3. panta 3. punktu, jo šī likuma dēļ preces ar trūkumiem izplatītājs turpmāk vairs nav "jebkurā gadījumā" atbildīgs tāpat kā ražotājs.

30 Francijas valdība turklāt uzskata, ka šāds no jauna formulēts Komisijas iebildums arī nav pieņemams, jo Komisija Francijas Republikai laicīgi nepaziņoja, ka tās Civillikuma jaunā 1386-7. panta versija, kas tai tika paziņota likumprojekta veidā pirmstiesas procedūras laikā, neizbeidz pārmesto pienākumu neizpildi.

31 Saskaņā ar šīs valdības apgalvoto Komisijai atbilstoši EKL 10. pantā paredzētajam lojālas sadarbības principam bija pēc iespējas ātrāk Francijas Republikai jāpaziņo iespējamie iebildumi pret jaunajām normām, ko Francijas Republika gatavojās pieņemt. Viens no pirmstiesas procedūras mērķiem šajā sakarā tieši esot ļaut attiecīgajai dalībvalstij pēc iespējas ātrāk nodrošināt atbilstību Kopienu tiesībām.

Tiesas vērtējums

32 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija rezolutīvajā daļā Tiesa ir atzinusi, ka, Civillikuma 1386-7. panta pirmajā daļā paredzot, ka preces ar trūkumiem izplatītāja atbildība jebkurā

gadījumā ir tāda pati kā ražotājam, Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkts.

33 Nepievēršot uzmanību tieši vārdiem, kādos Komisija varēja formulēt argumentus prasības pieteikumā minēto prasījumu pamatojumam, minētais Tiesas atzinums ir pamatots ar to, ka spēkā esošie Francijas tiesību akti neatbrīvo piegādātāju no atbildības, kas parasti ir ražotājam, nevienā no gadījumiem, kuros šāds atbrīvojums ir paredzēts Direktīvas 85/374 3. panta 3. punktā.

34 Secinājums, pie kura Tiesa ir nonākusi, ietver arī gadījumu, kurā izplatītājs ir atbrīvojams no atbildības tāpēc, ka tas cietušajai personai saprātīgā termiņā ir atklājis sava piegādātāja identitāti.

35 Turklāt Komisija var ierobežot pienākumu neizpildes apjomu, ko tā lūdz atzīt atbilstoši EKL 228. pantam, ņemot vērā pasākumus daļējai iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei, kas veikti šīs tiesvedības Tiesā laikā.

36 Šajā gadījumā, tā kā Komisijai — kā izriet no šī sprieduma 22. punkta — bija pamats lūgt atzīt, ka Francijas Republika nav izpildījusi savus pienākumus, pamatojoties uz EKL 228. panta 1. punktu, jo datumā, kad beidzās argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, tā nebija paredzējusi piegādātāja atbrīvošanu no atbildības nevienā no Direktīvas 85/374 3. panta 3. punktā minētajiem gadījumiem, šai iestādei nevar pārmest to, ka tā lūdz šādu atzinumu tikai attiecībā uz vienu no šādiem gadījumiem tāpēc, ka šī dalībvalsts ir veikusi pasākumus daļējai iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei (skat. pēc analoģijas 1993. gada 5. maija spriedumu lietā C-174/91 Komisija/Beļģija, *Recueil*, I-2275. lpp., 8.–12. punkts).

37 Kā izriet no Tiesas judikatūras, nosacījums, ka saskaņā ar EKL 226. pantu celtas prasības priekšmetam ir jāaprobežojas ar to, kāds tas bijis minētajā normā paredzētajā pirmstiesas procedūrā, nevar būt tik stingrs, ka jebkurā gadījumā paredzētu pilnīgu argumentētā atzinuma rezolutīvās daļas un prasībā norādīto prasījumu sakritību, ja strīda priekšmets netiek paplašināts vai grozīts, bet, gluži pretēji, tikai ierobežots. Tiesa tādējādi ir secinājusi, ka, ja pirmstiesas procesa laikā ir veikti tiesību aktu grozījumi, prasība var attiekties uz valsts tiesību normām, kas nav identiskas argumentētajā atzinumā minētajām (skat. it īpaši 2005. gada 1. februāra spriedumu lietā C-203/03 Komisija/Austrija, Krājums, I-935. lpp., 29. punkts).

38 Nekas nav pretrunā tam, lai tas tāpat nebūtu gadījumā, kad tiesību akti ir grozīti pēc prasības celšanas un Komisijas iebildums attiecībā uz minēto tiesību aktu grozījumu ir bijis ietverts iebildumā par pilnīgu Tiesas sprieduma neizpildi (par EKL 226. pantu skat. pēc analoģijas 2005. gada 16. jūnija spriedumu lietā C-456/03 Komisija/Itālija, Krājums, I-5335. lpp., 40. punkts).

39 Procesa laikā izvirzot iebildumus, kas formulēti par veco Civillikuma 1386-7. panta versiju un uz kuru pamata atzīta pienākumu neizpilde iepriekš minētajā 2002. gada 25. aprīļa spriedumā Komisija/Francija, pret jauno minētā panta versiju, kas to nomainīja šīs tiesvedības laikā, Komisija nav mainījusi prāvas strīda priekšmetu (par EKL 226. pantu skat. pēc analoģijas 1990. gada 5. jūlija spriedumu lietā C-42/89 Komisija/Beļģija, *Recueil*, I-2821. lpp., 11. punkts).

40 Ja iebildums šajā gadījumā tiktu atzīts par nepieņemamu, tas mudinātu Komisiju nākotnē atsevišķos gadījumos pretēji tās gribai uzturēt sākotnēji celto iebildumu visā pilnībā, kas nebūtu ne atbildētājas dalībvalsts, ne pareizas tiesvedības interesēs.

41 Turklāt šādi pārformulēta Komisijas iebilduma pieņemamību nevar ietekmēt tas, ka, pirmstiesas procedūrā esot informētai par to, ka Francijas Republika bija iecerējusi pieņemt normu, kas galu galā tika pieņemta kā jaunais Civillikuma 1386-7. pants, Komisija šai dalībvalstij nenorādīja, ka šāda valsts norma nenodrošina pareizu Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkta transpozīciju, jo tajā nav paredzēta piegādātāja atbrīvošana no atbildības, ja tas cietušajai personai saprātīgā termiņā ir atklājis sava piegādātāja identitāti.

42 Šis apstāklis Francijas Republikai faktiski nav padarījis neiespējamu izbeigt pārkāpumu, ko Tiesa ir atzinusi iepriekš, un nav kaitējis šīs dalībvalsts tiesībām uz aizstāvību, ne arī ietekmējis strīda priekšmetu, ko Komisija, iesniedzot prasības pieteikumu, ir nodevusi izskatīšanā Tiesā.

43 Turklāt jāatgādina, ka EKL 228. pantā noteiktās procedūras pamatā ir objektīvs konstatējums par dalībvalsts pienākumu neievērošanu (iepriekš minētais 2005. gada 12. jūlija spriedums lietā Komisija/Francija, 44. punkts).

44 No iepriekš minētā izriet, ka Komisijas tiesvedības laikā pārformulētais iebildums ir pieņemams.

Par lietas būtību

Francijas Republikas argumenti

45 Attiecībā uz lietas būtību Francijas valdība apgalvo, ka tas, ka jaunā Civillikuma 1386-7. panta versija noteikti neatbrīvo piegādātāju no tādas atbildības, kas parasti ir ražotājam, ja piegādātājs cietušajai personai saprātīgā termiņā ir atklājis sava piegādātāja identitāti, neveido pienākuma īstenot Direktīvas 85/374 3. panta 3. punktu neizpildi.

46 Tiesas sēdē, atbildot uz jautājumiem par minētās Civillikuma normas piemērojamību, šī valdība faktiski apgalvoja, ka, pirmkārt, no Tiesas judikatūras izriet, ka nekādā gadījumā nav nepieciešama burtiska direktīvu teksta transpozīcija, un, otrkārt, ka piegādātāja iespējai informēt cietušo personu par sava piegādātāja identitāti praksē būšot tikai pavisam pakārtota nozīme, ja ražotājs nebūs zināms, un ka tādā gadījumā minētajam piegādātājam turklāt būšot tiesības celt regresa prasību pret savu piegādātāju.

Tiesas vērtējums

47 Šajā sakarā jāatzīst, ka Civillikumā ar 2004. gada likumu ieviestā jaunā 1386-7. panta versija nenodrošina pilnīgu iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildi, kurā īpaši noteikts pienākums atbrīvot piegādātāju no atbildības, kas parasti ir ražotājam, visos gadījumos, kuros šāds atbrīvojums ir paredzēts Direktīvas 85/374 3. panta 3. punktā.

48 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, katrai dalībvalstij direktīvas ir jāīsteno tā, lai tas pilnībā atbilstu Kopienas likumdevēja noteiktajiem juridisko situāciju skaidrības un noteiktības kritērijiem attiecīgo personu interesēs. Šajā nolūkā direktīvas normas ir jāīsteno ar neapšaubāmi saistošu spēku un paredzēto specifiku, precizitāti un skaidrību (skat. it īpaši 2001. gada 18. oktobra spriedumu lietā C-354/99 Komisija/Īrija, *Recueil*, I-7657. lpp., 27. punkts). Tāpēc normām, ar kurām tiek veikta direktīvas transpozīcija, īpaši ir jāizveido pietiekami precīza, skaidra un pārskatāma juridiska situācija, lai personas zinātu savu pienākumu un tiesību apmēru un lai tās vajadzības gadījumā uz tām varētu atsaukties valsts tiesās (skat. it īpaši 1991. gada 28. februāra spriedumu lietā C-131/88 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-825. lpp., 6. punkts).

49 Šajā sakarā jāatzīst — no Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkta skaidrā un precīzā formulējuma izriet, ka šajā normā ir paredzēts cietušajām personām piešķirt zināmas tiesības, uz kurām tās var pamatoties attiecībās ar piegādātājiem šajā normā precīzi noteiktajos apstākļos. Saistībā ar to šī norma minētajiem piegādātājiem nosaka atbilstošus, kā arī precīzus un stingri norobežotus pienākumus.

50 Šajā normā īpaši ir paredzēts, ka piegādātājs nevar uzņemties atbildību, ko Direktīva 85/374 uzliek ražotājam, ja tas cietušajai personai saprātīgā termiņā paziņo sava piegādātāja identitāti.

51 Šajā gadījumā ir skaidrs, ka šāds atbrīvojums no atbildības nav paredzēts Civillikuma 1387-6. panta jaunās versijas formulējumā. Tādējādi šī norma nenodrošina pilnīgu Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkta transpozīciju.

52 Par aizstāvības pamatu, saskaņā ar kuru tam, ka piegādātājs nav atbrīvots no atbildības, ja tas ir norādījis cietušajai personai sava piegādātāja identitāti, faktiski neesot būtisku seku un ka tādējādi tas neesot direktīvas pārkāpuma pamats, pietiek atgādināt, ka, pat pieņemot, ka šis apstāklis ir patiess, ar Kopienu tiesību normu uzlikta pienākuma neievērošana pati par sevi ir pamats, lai atzītu pienākuma neizpildi, un nav nozīmes tam, ka šī neievērošana nav izraisījusi negatīvas sekas (skat. it īpaši 1999. gada 21. janvāra spriedumu lietā C-150/97 Komisija/Portugāle, *Recueil*, I-259. lpp., 22. punkts).

53 Turklāt, kā izriet no iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija 40. punkta, Tiesa jau ir lēmusi, ka piegādātāja iespēja vērst regresa prasību pret ražotāju, kas paredzēta Civillikuma 1386-7. panta vecajā versijā, rada prasību ķēdi, kuru novērst tieši ir paredzēts ar prasītāja tiešo prasību pret ražotāju saskaņā ar Direktīvas 85/374 3. panta nosacījumiem. Tas pats attiecas uz piegādātāja iespēju celt regresa prasību pret savu piegādātāju, kas paredzēta ar minētā 1386-7. panta jauno versiju izveidotajā sistēmā.

54 No tā izriet, ka ar šo pēdējo normu Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkts nav pilnībā transponēts un ka tādējādi tā nenodrošina pilnīgu iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildi.

55 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāatzīst, ka, turpinot uzskatīt, ka preces ar trūkumiem izplatītājs atbild tāpat kā ražotājs, kad pēdējais nav identificējams, arī tad, ja izplatītājs cietušajai personai saprātīgā termiņā ir atklājis tās personas identitāti, kura tam preci ir piegādājusi, Francijas Republika nav veikusi pasākumus pilnīgai iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija par Direktīvas

85/374 3. panta 3. punktu izpildei un tādējādi nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 228. pants.

56 Tā kā ir noskaidrots, ka Francijas Republikai pārmestā pienākumu neizpilde ir turpinājusi pastāvēt dienā, kad Tiesa izskatīja faktus, turpmāk jāizskata Komisijas ierosinājums par kavējuma naudu.

Par finansiālajām sankcijām

57 Kā izriet no šī sprieduma 18. punkta, par konstatēto pienākumu neizpildi Komisija lūdz piespriest Francijas Republikai maksāt kavējuma naudu EUR 13 715 apmērā par katru iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija pilnīgas izpildes nokavējuma dienu, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas.

58 Šajā sakarā Tiesai visās lietās, ņemot vērā to apstākļus, ir jāizvērtē nosakāmās finansiālās sankcijas (iepriekš minētais 2005. gada 12. jūlija spriedums lietā Komisija/Francija, 86. punkts).

59 Jāatgādina, ka EKL 228. panta 2. punktā paredzētās procedūras mērķis ir mudināt pienākumus neizpildošo dalībvalsti izpildīt spriedumu par pienākumu neizpildi un līdz ar to nodrošināt, lai šī dalībvalsts efektīvi piemērotu Kopienu tiesības. Šim mērķim kalpo abi šajā tiesību normā paredzētie pasākumi, proti, naudas sods un

kavējuma nauda (iepriekš minētais 2005. gada 12. jūlija spriedums lietā Komisija/Francija, 80. punkts).

60 Kavējuma naudas un/vai naudas soda piespriešana nav paredzēta, lai atlīdzinātu attiecīgās dalībvalsts nodarītos zaudējumus, bet lai izdarītu uz to ekonomisku spiedienu, kas to mudinātu izbeigt konstatēto pienākumu neizpildi. Tādējādi finansiālās sankcijas ir jānosaka atkarībā no pārliecināšanas pakāpes, kas nepieciešama, lai attiecīgā dalībvalsts mainītu savu rīcību (iepriekš minētais 2005. gada 12. jūlija spriedums lietā Komisija/Francija, 91. punkts).

61 Īstenojot savu diskrecionāro varu, Tiesai kavējuma nauda ir jānosaka tā, lai tā būtu, pirmkārt, piemērota apstākļiem un, otrkārt, samērīga ar konstatēto pienākuma neizpildi un attiecīgās dalībvalsts maksātspēju (skat. it īpaši iepriekš minēto 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā Komisija/Francija, 103. punkts).

62 Šādā aspektā un, kā to 1997. gada 28. februāra ziņojumā par EKL [228.] pantā paredzētās kavējuma naudas aprēķināšanas metodi (OV C 63, 2. lpp.) piedāvājusi Komisija, pamata kritēriji, kas jāņem vērā, lai nodrošinātu kavējuma naudas piespiedu iedarbību nolūkā panākt vienotu un efektīvu Kopienu tiesību piemērošanu, principā ir pārkāpuma ilgums, tā smagums un attiecīgās dalībvalsts maksātspēja. Piemērojot šos kritērijus, īpaši ir jāņem vērā tas, kā pienākumu neizpilde ietekmē privātās un sabiedrības intereses, un tas, cik steidzami ir mudināt attiecīgo dalībvalsti izpildīt tās pienākumus (skat. it īpaši iepriekš minēto 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā Komisija/Francija, 104. punkts).

63 Šajā gadījumā Tiesai, ņemot vērā pārliecināšanas pakāpi, kāda tai šķiet nepieciešama, ir jānosaka piemērotas finansiālas sankcijas, lai mudinātu attiecīgo dalībvalsti nodrošināt efektīvu iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildi.

64 Ņemot vērā šīs lietas apstākļus, pirmkārt, jāuzskata, ka kavējuma naudas piespriešana ir piemērots līdzeklis, kamēr naudas soda uzlikšana nešķiet piemērota.

65 Otrkārt, attiecībā uz pārkāpuma smagumu un īpaši šī sprieduma neizpildes ietekmi uz privātām un sabiedriskām interesēm jāatzīst, ka pienākumu neizpilde, kā to pati Komisija ir atzinusi 2005. gada 15. aprīļa vēstulē un tiesas sēdē, pēc 2004. gada likuma un 2005. gada dekrēta pieņemšanas nav sevišķi smaga, pat ja ir ļoti svarīgi, lai Francijas Republika pēc iespējas ātrāk to izbeigtu saskaņā ar pienākumu, ko tai uzliek EKL 228. panta 1. punkts.

66 Faktiski sakarā ar Civillikuma 1386-7. panta jaunās versijas pieņemšanu nav bijis daudz gadījumu, kuros piegādātājs varēja būt atbildīgs pretēji Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkta nosacījumiem, tādējādi nevar uzskatīt, ka direktīvas mērķi vai sabiedriskās vai privātās intereses joprojām tiek smagi aizskartas.

67 Šajos apstākļos Komisijas ieteiktais koeficients 1 (skalā no 1 līdz 20) piemēroti atspoguļo pārkāpuma smagumu datumā, kurā Tiesa izvērtē faktus.

68 Treškārt, runājot par koeficientu attiecībā uz pārkāpuma ilgumu, turpretim jāatzīst, ka nevar pieņemt Komisijas ierosinājumu noteikt to kā 1,3 (skalā no 1 līdz 3).

69 Komisija apgalvo, ka šis koeficients noteikts pēc jaunas aprēķināšanas metodes, ko šī iestāde pieņēmusi sapulcē 2001. gada 2. aprīlī un kas paredz, ka koeficients attiecībā uz pārkāpuma ilgumu ir aprēķināms, ņemot par pamatu 0,10 mēnesī, sākot ar septīto mēnesi pēc neizpildītā sprieduma pasludināšanas, lielākajam koeficientam esot 3. Tā kā no iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija līdz Komisijas 2003. gada 16. decembra lēmumam celt šo prasību pagājuši 19 mēneši, Komisija ierosina noteikt ilguma koeficientu 1,3.

70 Jāatgādina, ka, pat ja šādas Komisijas ziņojumā publicētas vadlīnijas nodrošina šīs iestādes rīcības pārskatāmību, iepriekšēju paredzamību un tiesisko drošību, tomēr EKL 228. panta 2. punktā Tiesai piešķirto pilnvaru īstenošana nav atkarīga no tā, vai Komisija pieņem šādu regulējumu, kas jebkurā gadījumā Tiesai nav saistošs (skat. it īpaši iepriekš minēto 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā Komisija/Francija, 85. punkts). Tas īpaši attiecas uz pārkāpuma ilguma koeficientu skalu un kritērijiem minētā koeficienta noteikšanai.

71 Minētais koeficients ir jānosaka Tiesai. Lai to veiktu, ir jānovērtē pārkāpuma ilgums laikā, kad Tiesa izvērtē faktus, nevis tad, kad Komisija vēršas Tiesā, un Tiesas diskrecionārā vara turklāt nav ierobežota Komisijas ieteiktās skalas no 1 līdz 3 ietvaros.

72 Šajā gadījumā ir skaidrs, ka iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei ir nepieciešama tikai dažu, turklāt skaidri noteiktu transpozīcijas pasākumu veikšana valsts tiesībās.

73 Jāatzīst, ka, neskatoties uz daļēju iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildi, kas arī bija novērota, Francijas Republika savu pienākumu nodrošināt pilnīgu minētā sprieduma izpildi nepilda ievērojamu laika posmu, jo kopš tā pasludināšanas ir pagājuši gandrīz četri gadi.

74 Šajos apstākļos, ņemot vērā pārkāpuma ilgumu, piemērots šķiet koeficients 3.

75 Ceturtkārt, Komisijas priekšlikums reizināt pamata summu ar koeficientu 21,1, kura pamatā ir Francijas Republikas iekšzemes kopprodukts un balsu skaits Eiropas Savienības Padomē, ir piemērots veids, kā atspoguļot šīs dalībvalsts maksātspēju, tajā pat laikā saglabājot saprātīgu atšķirību starp dažādām dalībvalstīm (skat. it īpaši iepriekš minēto 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā Komisija/Francija, 109. punkts).

76 Pamata summas EUR 500 reizinājums ar koeficientu 21,1 (saistībā ar maksātspēju), 1 (par pārkāpuma smagumu) un 3 (par pārkāpuma ilgumu) šajā lietā sasniedz EUR 31 650 par katru nokavējuma dienu.

77 Piektkārt, par kavējuma naudas maksājuma biežumu tādā lietā kā šī, kura attiecas uz Tiesas sprieduma izpildi, kas liek pieņemt normu tiesību aktu grozījumiem, ir jāizvēlas kavējuma nauda, kas ir nosakāma par dienām.

78 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, Francijas Republikai ir jāmaksā Komisijai kavējuma nauda, ieskaitot to kontā "Eiropas Kopienu pašu resursi", EUR 31 650 apmērā par katru dienu, kurā netiek veikti vajadzīgie pasākumi pilnīgai iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei, no šī sprieduma pasludināšanas brīža līdz minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma pilnīgai izpildei.

Par tiesāšanās izdevumiem

79 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Turklāt, pamatojoties uz minētā panta 5. punkta pirmo daļu, pēc tā lietas dalībnieka pieteikuma, kurš atsakās no prasības, tiesāšanās izdevumus var piespriest segt pretējam lietas dalībniekam, ja to pamato šī pretējā lietas dalībnieka rīcība.

80 Šajā lietā Francijas Republikai spriedums saistībā ar Komisijas celtajiem iebildumiem nav labvēlīgs. Komisija savu prasību daļēji ir atsaukusi tāpēc, ka Francijas Republika daļēji un ar nokavēšanos ir veikusi pasākumus iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei.

81 Tādējādi jāpiespriež Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) turpinot uzskatīt, ka preces ar trūkumiem izplatītājs atbild tāpat kā ražotājs, kad pēdējais nav identificējams, arī tad, ja izplatītājs cietušajai personai saprātīgā termiņā ir atklājis tās personas identitāti, kas tam preci ir piegādājusi, Francijas Republika nav veikusi pasākumus pilnīgai 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā C-52/00 Komisija/Francija par Padomes 1985. gada 25. jūlija Direktīvas 85/374/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem 3. panta 3. punkta transpozīciju izpildei un tādējādi nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 228. pants;

2) Francijas Republikai ir jāmaksā Komisijai kavējuma nauda, ieskaitot to kontā "Eiropas Kopienu pašu resursi", EUR 31 650 apmērā par katru dienu, kurā netiek veikti vajadzīgie pasākumi pilnīgai iepriekš minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma lietā Komisija/Francija izpildei, no šī sprieduma pasludināšanas brīža līdz minētā 2002. gada 25. aprīļa sprieduma pilnīgai izpildei;

3) Francijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]